

Montesquieu Úr

Munkájai

a

TÖRVÉNYEK

BCU Cluj / Central University Library Cluj

LELYKÉPŐL.

Prolem sine matre creatam.

Ovidius.

francziáiból magyarra fordította
Strkosi Nemes Benkő István
Protector.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

i.

A. H. Könyv:

A Törvényekről, azon viszonyban, mellyel azok az általomeroel birnek.

DCU Cluj Central University Library Cluj

A. P. B. S. Z.

A Republicák bátorsá-
gokról mikép gondoskodnak.

Ha egy Republica kicsin, úgy az egy külső erő által lerontatik; ha nagy, tehát egy belső hiba

által

által öm' magát vontja le.

Ez a kettős gonosz: ce double inconve-
niement: / egyenlő módon megvetvegeti
a Demokratiákat, és az Aristocratiá-
kat, légyenek bár azok jók vagy gon-
nosok. A' rossz tulajdon a dolog bane
fekszik; mielő' semmi forma, mellyel
erőn segíteni lehetne.

E' szerint igen úgy látzik; hogy
az emberek végre kényel' eritve
fogtak volna lenni minden időben
eggyetlen egynek igazgatása alatt
élni; ha a' Constitutionnak egy
nemét nem gondolták volna fel,
melly a' republicai Igazgatásnak
minden belső karnival és a' minis-
terialainak külső országgal bir.
En' állnak a' követ séges köztársas-
ságról: la republique fédérative.

Ezen Igazgatási' formája egy követ
/ convention: / melly szerint több pro-
liticai Testek megegyeznek abban,

hogy
II

hogy egy nagyobb Szótárnak, melyet
 formálni akarnak, Polgáiraival le-
 gyenek. Er egy Társaságból álló
 Társaság, /: c' est une société
 de societés: /, melyek ebben egy
 újat csinálnak, a melyik magát
 az új elővetővégekkel, kik egyes-
 sültek, nevelheti:

Ezzéle elővetővégek /: affocia-
 tions: / vélsak azok, melyek fö-
 rög-ostagnak Szótárnait ally
 hódlaton vizagostatták. Ezek
 által támadtak meg a Világot a
 Rómaiak, és egyedül azok által
 védelmezte magát ellenek az
 egész Világ, és midőn Róma nagy-
 ságának fő pontjára jutott, a
 Duna és Rajna mellett eren kö-
 vetővégek, az ijedség miatt kár-
 marott elővetővégek, által lett,
 hogy a Barbarusok ellenállhattak.

Eppen az által van, hogy Hal-
 lánvia, Németország, és az Hel-

vetsiai

vészai Szigetek Európában örökké
tartó Republicáknak nézettnek.

A Városok követségéi az előtt
stülszerűesebbek voltak, mint ma.
Egy Város hatalom nélkül a leg-
nagyobb veszedelmbe esett. Az hisz,
Politai által nem csak a teljesítő
és törvényadó hatalmat oda vesztette,
mint ma is, hanem még mind azt is, a
mi tulajdonáig az emberek között van.

Ezen néme a Republicának, melly
alkalmas elmondani a Sülvő örök,
magát megtarthatja nagyságában, a
nélkül, hogy a belső megromoljon. Ezen
Társaság formája minden alkalmatlan-
ságoknak elidebekerülhet.

Az a ki bitangolri: asurper / akoro
na, bajosan alkalna mindenik követe-
ségi Szótároknál egyaránt tekintet-
ben. Ha magát egyikkel igen hasat-
nattá teszi, a több másokat mind
jellárítottán; ha egy veszt járom alá
veszt, úgy az, a mellyik még Szabó

termez

lerme, az örökkel, melyek aroktól, melyeket bitangolt vala, függeszlenek lemeinek, még nékie ellenállhatna, és legyűrhetná, az előtt, míg a magát megfeszítkeise volna.

Ha némely lárvadás támadna vala, mely szövetséges tagoknál, háta többiek azt lecsendesíthetik. Ha valamely részről némely vihádek csak csúsznak be, tehát azokon legittam fog az egész rész. És a státus egyik részről elpusztulhat, a nélkül, hogy a mai on elpusztuljon, a szövetség felbomolhat, és a szövetségesek főhatalmak maradhatnak.

A kicsin Republicákban öszvealkotva, a belső Igazgatás jövőjével, még pedig mindenkével él, és a mi a kültör néri, a szövetségek erejénél fogva egy nagy Monarchiának minden határainal bír.

H. Litt

M. Rész.

Hogy a Svédország Alkotásnak
(la constitution fédérative) új
gyan aron természetű Státusok
ból, föképpen republicai Státu-
sokból kellett öszveszerkesz-
tetni.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A Kanabéliek: les Canariens:
 elpusztítottak, mivel kiráds
 monarchiák voltak, kik nem vol-
 tak Svédországba álva, is a kik kö-
 zönsége nem órsalmasták ma-
 gokat. Ez orman van, hogy a
 kicsin monarchiáknak a ~~státusok~~
 természetű Svédország nem természet.
 Beze.

Némethy

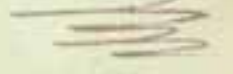
Német-országok és övétségek köztársasága áll szabad városokból és Fejedelmek alá vetett kis Statu-
sokból. A tapasztalat tanítja, hogy a tökéletlenebb, mint Hollandia és Helvétia.

A Monarchiának lelke az had és öregbedés; a Despublica lelke a béke és mérséklet. Ezen két nemei az Igazgatásnak, csak egy kivételével minden felehetnek meg egy övétségek Despublicában.

A Római Historiákban is látjuk, hogy a midőn a Vejuok egy királyt választottak, minden Főférfiai kis Despublicák elhagyták őket. Minden dicséretű övétségekben, midőn Macedoniának Kivállyai az Amphictionok közt egy helyet kaptak.

Német-országok Fejedelmek

Witz

ből és szabad Várasokból össze =
 szerkesztett örvetséges Köstársaság.
 Sasága áll, mivel annak egy feje
 van, melly nemelly módon az Eg-
 yetület? unio: Fittoviseleje, és he-
 melly módon örmárcha.

M. A. P. E. S. L.

Más megkívántató dolgok a
Örvetséges Köstársaságban.

Hollandia' Republicájában, egy
 Tartomány, valamit Fejy körtársa,
 a több másoknak meggyerése
 nélkül, nem léphetik. Ez a Fejy vény
 igen jó, és szintegy Sükéséges a
 Söbességes Republicában. Ez tri-
 bariq a Németek Constitutióban,
 hol ez a gonoszoknak, mellyek eg-
 yetlen-cynek gondaslanága, am-

bitnyji

bitója, avagy jósvény sége által
ott minden Sagokot találhatná-
nak, elejébe fogna kerülni. Egy
Körtársaság, a mely magát egy publi-
citar alkalmat: conférence publique / által egygyesítette, egészsen
oda adta magát, és minden több
semmi adni valója.

A' Statutoknak, melyek ölt ve-
szőveszkernek, bajos ugyan azon nagy-
sággal lenni, és egyenlő hatalommal
bírnak. A' Lyciában a' Körtársas-
sága huszon-három Városoknak
átveallása vól; a' nagyoknak a' kö-
zöndéget Sanátsban három Szava
/ voix / vól; a' közép városoknak
kettő; a' kicsireknek egy. Hollandia
Körtársasága hét nagy vagy kis
Sartományokból áll, és minden
kének egy Szava vagy van.

Lyciának Városai a' Szózatok
nak mértéke: la proportion des
suffrages / után firették a' rovata-
/ lók /: les charges /: és hollandiai

Farkas

Tartományok első mértékét nem követik; azoknak hatalmuk mértékét kell követni.

Lyciában, a Városok Dicsői és Főbírói a közönséges Tanács által választottak, és a mondott mérték szerint. Hollandia Republicájában azok helyett nem választottak a közönséges Tanács által, és minden Város nevezi a maga Főbíróit. Hogyha egy szép szövetségünk volna, azoknak mustáját kellene adni, és a Lycia Republicáját venni.

N. P. S. K.

Miképp gondoskodnak a despotai
Státusok a magok bátorságokról.

A miként a Republicák bátorságok felül gondoskodnak, midőn magok

lv.

kat egyesítettik, a Despotiai Státusok is az cselekedik, minden magakos külön veszik, és a minden egy Sölván, egyedül tartják. Ezek felül Dorraik az Ország, egy kétség, elpusztítják a kérelket, és Sivatagga csinálják; a Dörödalomnak képei horrajeirukha tatlama valnak.

A Isometriából tudatik, hogy minél több kiterjedése van a Fessetek, az névvel; relativament: / azoknak kerülete kisebb lenni, hogy a Szélek elpusztíthatanak, tehát túrtetőbb a nagy Státusokban, mint a köepszorüekben.

Ezen Státus öm maga ellen mind azon káttat cselekedik, a mit egy kezgyetlen ellenség csinálhatna, de egy ellenség, a melyiket meggátolni nem lehetne.

A Despotai Státus a megkülönböztetésnek egy más neme által tartja magát, mely az által csinál meg, hogy a többi lévő Sztományok egy fejedelmisége.

Deleu

Delom' kere alá börtnek. Mőgölnak, Por-
siának, a' Chinai Császárnak meg-
vagnak az ő Feudatariattai, és a' Fő-
kéek igen jól vélsak, hogy ottentőgeik is
magak töre a' Fatarokat, Moldovaiakat,
Ohláhakat, is hajdon az Erdélyieket
helykeresttek.

V. P. S. K.

A' Monarchia miképpen gondos-
kodik a' maga bátorságáról.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' Monarchia nem xontja el magát,
miképp a' despotai Státus: de egy
közvetlen nagyságú Státus mindjárt
megtámadhatók. Tehát megvagnak
Erősségei, melyek véleis álsalmassák,
és Szegedi Erősségeinek álsalmassá-
ra. A' legkisebb daraboska fűdítlen
mesterséggel, bátorsággal és nyakas-
sággal léssen vereskedés' tárgyává.
A' despotai Státusok egymás között

támasz

támadásra kelnek; hadat csak a Mo-
narchiaik folytatnak.

Az Erüthégek a Monarchianak va-
lók; a despotai Státusoknak minden
kedvek illyeneknek tartására. Ere-
arokat Senki sem bírhatja; mert
itt Senki sem secreti a Státus,
és a Fejedelmet.

V. N. P. L. S. Z.

Státusok általános szabályai

általános erejéről.

Hogy egy Státus erejében legyen, meg-
kívántatik, hogy nagysága olyan legyen,
hogy egy arány legyen a szűrség körött,
a mellyel elleme valami elkerült
munkát ki lehet vinni, és azon fű-
léség körött, a mellyet ez annak
fűsbementésére fordíthat. Mirep-
ar, a ki támad, azonnal mindenütt
megjelenhet, úgy szűrség, hogy az

a ki

a' ki' alsalmar, mindenütt magát ~~idő~~
mutat hatta; is kövessék öleg a' Status'
terjedésének kövessék kell lenni,
a' végre, hogy az a' Sietségnek mérté-
kivel provisionálisa legyen, a' mellyen
a' Termézet az embereknek, hogy egy
helyből a' másba menjenek, adott.

Francia- és Spanyol- Országok
éppen kívántató nagysága vagy van. Az
örök olyan jól kiöltülnek, hogy azok
aromat oda igazán adnak, az hová akat-
ják; az hadi seregek itt kivélen ösz-
ve vonulnak, is haladnak egy-
szélről a' másikra, is itt nem tar-
tanak azon dolgoknak egyikeivel,
a' mellyeknek kivitelekre egy bizonyos
idő szükségét.

Francia-országban, egy különös
Bencese által a' Fő Város a' külöm-
böző kötelekhez közelébb van, éppen azok'
gyengeségéhez képest; is a' Szépségem job-
ban látja itt Országának mindenik részét,

azon,

azon mérsékben, a mint az inkább ki
van tétve.

De midőn egy roppant Szótus, mint
példának okáért Persia, megtámadták,
akkor több királyok kívánták a Szótus
se lévő csoporthozak östregyűsheséire;
és annyi idő alatt azoknak utja nem kine
szoktatik annyira, mint tizen-öt nap
alatt lehetne. Ha a Szótus: Sur la fron-
tiere: álló Szótus, meg létező vértve,
már bizonyosan elcselőd, mivel azok
nak visszavonulsi helyei minczenek kiél.
A győzedelmestől Szótus, a mely előtt
állatra nem talál, sebben előre me-
gyen, megjelen a Szótus előtt, annak
ostromához fog, a mikor a Provin-
ciáknak Subernatorai alig kapnak par-
ancsolatot a Szótus küldése. Azok,
kik a Revolutio körül képrélik, siette-
tik azt, nem engedelmestől. Más
azon emberek, kik csak azért hívek, hogy
a büntetés körül van, nem azok tovább,
mihely a távol van; ők a magok külön
hadnakot keresik. A Szótus albus, a
Szótus megveszik, az az Szótus

a Szótus

a factományok felett verkedik a Kozs
mányorokkal!

Igaz hatalma egy Fejedelemség nem
annyira az hódoltatásnak könnyűségi-
gében, mint az ő megtámasztásának
nehézségében áll, s a szabó egy szob-
lanom, az ő alapjának változtatás-
láságában. De a Szabóknak na-
gyobbisága okosra, hogy azok új ötlet-
eket mutatnak, azhol azokba lehet
kapni.

Miképpen tehát a Szabóknak
bücsűvel kell bízni hatal-
muknak öcsöbítésére, aronképpen
nem kevesebb okosságoknak kell
lenni annak szabóinak társasára. Mi-
dön a kiesésigetek alkalmatlansá-
gait kárintják el, akkor szüntelen
szemmel kell vigyárni a nagysá-
gok alkalmatlanságaira.

VII. Leitz

V. A. R. S. K.

Reflexiók.

Egy nagy Széjedelemnek allenségei, ki annyi ideig országot, öt araderet védolsak, inkább, a mint hiszem, az ok feltérseiker, mint akatkor képe, hogy az univ. versalis okonarchiának plánumát akarta csinálni, is ki is vinni. Ha ebben a ronszát lett volna, semmi sem lett volna Európára, az ő hatalmára, is az ő familiájára nézve a ronszestlenebb. Az Eg, ki az igaz hataokat szemé, rajta a buklatok által inkább segített, mint az hogy a györedelmek által lehetett volna. Hogy öt Európa pában egyedül kisálynak bégge, az helyett inkább kedverete neki, midőn mindeneknél hatalmasabbá tette.

Az ő Nemrete, a mely idegen Országokban semmin meg nem illetődik, mint azon, a mit elhagyott; mely midőn Lölölébül kis megyen, a Licsvővéget, mint legfőbb jut, is a táv vül fekvő Országokban, mint ki akatereinek akadályát, neki; a mely talajdon maga jó

mineműt;

mine műségrei által kedvet lennéget támaszt,
 mivel azokhoz megvetést látszik kötni;
 mely a sebeket, veszedelmeket, és bajokko-
 sálásokat elkerülhetjük, de omulattáigairak
 vesztés nem; a mely sommit sem korezt
 annyira, mint a maga vidámságát, és ma-
 gát egy itt köztnek élvezése után egy a
 Jonesaliról szóló dallal vigasztolja, s ha
 sem várt volna egy elkerült munkának
 végéig: jusqu' au bout d' une entreprise!
 a mi egy Országban nem foggaszthatik,
 a nélkül, hogy a többekben ne foggasz-
 koszon, sem egy pillantásig nem cönkula-
 hat, a nélkül, hogy minden ibor csone
 kuljon: manquer!

V. M. P. B. S.

Azon esetről, hol egy Statutumak véd-
oreje csakéjebb a maga támadó: erejénél.

Concy mondta V. Károly Királynak,
 „hogy az Anglusok soka sem olyan gyom-
 22 gók, és sem olyan könnyen győzhetők,
 22 mint atthon.” Eppen ezt mondották a doi-
 maiakról; éppen ezt próbálták a Cárshá-

22

19.

göbéliek; éppen a történet minden hatalommal, a ki hadi vért küldött messzire, az hadifenyittőknek ereje a katonai hatalom által, azoknak, a kik otthon a politikai vagy polgári intézkedések által szétválasztak, egyaránt érte. A státus gyengén van a mindenképpen hová maradó gondok miatt, és még a segédcsőzár által is meggyengített.

Leire de Coucy-nak Maximaája egy közfoglalt a közönvéger Regulán, mely Maximaóka messzire hadra nemmi nem kell. Ezen kifogás nyitván megöröskötti a Regulát, mert ameddig azok alon vagyon helye, a kik ~~szűk~~ tulajdon magok a Regulát megörösköttik.

N. K. P. S. S.

A Státusoknak viszonyos erejéről.

Minden nagyság, minden erő, minden hatalom viszonyos. Igen kell vigyázni, hogy a minden a valóságos practik erőt igyekezék öregbíteni, viszonyos erőt kisebbíteni.

H. W. Lajos

K. M. V. Lajos' uralkodásának körépe
 felé Franciaország a maga viszonyos
 erejének föltt pontján vult. Németország
 Szigorak még nem vultak nagy Monarchiái,
 mint azután vultak. Hollandia-ország
 ugyan ezen esetben vult. Scotia és
 Anglia nem formáltak vult egy mo-
 narchiái Testet. Aragonia sem Cas-til-
 liával; Spanyol-országok különváltat
 részei meggyongítotték magától Spanyol-
 országtól, és meggyongítotték azt. Ország
 ország Európában nem vult eméretesebb
 Kriminál.

H. P. L. S.

A Romzsid Státusoknak gyengés-
 ségéről.

Midőn a Romzsidban egy bukásában
 lévő Státus vagyon, igen kell övisekenni,
 nehogy a magunk romlását veltessük,
 mivel erre névve a legkeresztésebb
 helykeresésben, a millyenben csak le-
 hetnénk, vagyunk; Semmi sem lévén

egy
 H

21.

egy Fejéblomra néve alkalmasabb, minn
 egy más olyan mellett állani, ki helyette
 a Steronecsének minden csapásait és
 viszonyosságait felfogja. És egy ehez
 hasonló alapvető hódoltságát ábrát tekintve
 ötegyedik a valódi hatalomban az om-
 ber annyit, mint a viszonyos hata-
 lomban vesztett.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

H. Könyv

K. Könyv.

A' Törvényekről, azon
viszonyban, mellyel
azok a' támadóerő-
vel bírnak.

A. Polész.

A' támadóerőről.

A' támadóerő a' Nemzetek' Fővérmnye
par le droit de gens; / által régulari-
zatik, melly a' Natiook' politicki Fő-
vérmnye, azon viszonyban tekintve,

melly
L

melly viszony egyik a másikok között
vagyon.

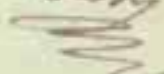
M. P. S. L.

Az Állatról.

Az állatok' élete egy van, mint
az embereké. Ezeknek a természeti
védelem' esetében juttatva van ölni;
azoknak önm' jellemzőkért juttatva
van hivatást folytatni.

Az természeti általalm' esetében juttatva
vagyon ölni; mivel az életben enyém,
mint annak élete, a ki támad, az övé:
íppen így folytat hivatást egy állat; mi-
vel az ő jellemzőitől igazságos, mint
minden más jellemző.

Az állatok között, a természetes
védelem' juttatva nem hova magával a tá-
madásnak szükségét. A támadás' hely-
lyében nékiük vagyon a fővőny-
közök-
hez folyamodás. Tehát ők ezen védelem'
juttatás csak azon pillantatnyi esetek.

ben

ben gyakorolhatják, hű az ember a
 terme veszte, ha a fővények segedelmé-
 re várakozna. De a fárasztások között
 a természeti ólalom, jussa a támadás
 szükségét néha maga után vonja, mi-
 sön látja a Nép, egy hosszabb béke-
 ség egy másikat azon alapra terme, hogy
 azt elpusztítsa; és a támadás, ezen
 pillanatban, egyedül ekköz ezen el-
 pusztulásnak megakadályoztatására.

Ebből következik, hogy a ki fárasztá-
 ságoknak gyakrabban van jussa, ha-
 dat folytatni, mint a nagyoknak, mi-
 vel azok gyakrabban vannak az elpusztu-
 tulás felelőmének esetében.

Azoknak jussa hát a Szorok Igaz-
 ságnak: du juffte rigide:! Szükség-
 bül szarmanik. Azok, kik lelkiismer-
 tet, avagy San'acsaít a Sejedelmek
 igazgatják, ha itten nem tartják mago-
 kat, minden el van veszte: és a midőn
 magát az ember a dicőstégnek, illendő-
 ségnek, haszonnak könnyűexenti prin-
 cipiumain piszkeli, akkor vérszörnök
 borítja el a földet.

ot'valjában

Ataljánban ne beszéljen az ember
 a Fajedelem' dicsőítéjéről; az ő dicsőíté-
 ge az ő bükkkeréje lenne; az egy papfio,
 és nem egy törvényes jús.

Az igaz, az ő hatalmának híze nevel-
 hetné az ő Istentudásnak hatalmait; de
 az ő igazságának híze éppen egy fogna
 arókat nevelni.

M. A. P. B. S.

Az hódoltatás' jussáról.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Az hódoltatás' jussáról foly az hódoltatásé,
 melly annak követe; annak hát an-
 nak lelket követni kell.

Amidőn egy Néps meghódoltatott, a' jús,
 melly az hódoltatónak rajta van, a' Fővénny-
 nek négy nemet követi; a' Termésket' Fővénny-
 nyét, a' melly teszi, hogy minden a' nemeknek
 fentartására szolgál; a' termésketi világo-
 ság' Fővénnyét, melly akarja, hogy mással
 egy bánjunk, a' mint akarnók, hogy má'
 bánjon velünk; apolitici Fővénnyeket for-
 mális Fővénnyet, a' mellyek olyanok, hogy azok-
 nak tartósságát a' Termésket' meg nem hata-

2020

rossza; végre tulajdon a dologból went fővényt.
Az hódoltságát egy szerramény; a rossz nék
telke a megtartás is határolás, belkét magával
hozotta, is nem a szétvonts is.

Egy Szátság, melyikegyenástikot meghövel-
tét, a négy köveskerendő módok körül az
egyik Szérsen bántik aztal. Fővább menne
igazgatja azt annak tulajdon fővényei
szérsent, is magának csak a politikai is pol-
gári igazgatás gyakorlását vérsi; annak egy
új politikai is polgári igazgatás is ad; avagy
szérsentja a Szátságot is másokba szétlétti;
avagy végre kiért minden Polgárokat.

Az első mód a nemzeti Jussal öltveillő,
a melyet mi ma követünk; a negyedik inkább
eggyezik a Rómaiak nemzeti jussával: az hon-
nan megismerhetni, mennyivel lettünk mi job-
bakka. Isten a mi újabb ideinknek, a jelen-
lévi okosságunk, a mai Vallásunk, a mi Phi-
losophiáinknak, a mi erkölcsjeinknek tükör-
tése lett admi.

A mi Szátság-fővényjeinknek / Drvit
public: / szérsői, a régi historiákon épül-
ve, a kemény adatekből kiindulván, nagy tés-
vejjeitbe estek. Ők a könnyre buktak; ők

24.

az hódolatotában egy juss tettek fel, nem tudom milyent, az öléj jussát: ki tette, hogy ök rettenetes következteteket vonnak, mint a principium, és maximákat állítottak meg, melyeket magok az hódolatok, ha egy csepp ereket völt, Voha el nem fogadjak volna. Nyilván vagyon, ha az hódolatotai megesett, az hódolatotónak minczen jussa többé ölni; mivel ő minczen többé a természetet ölni, maradjanak és a maga tulajdon megtartásának eszében.

A mi őket ilyen gondolkodásra bírta, az, hogy azt hitték, az hódolatotónak jussa lenne a 'Farsaság' lefontatása: immen következtetettek, hogy nékie jussa lenne, azon embereknek, a kik a 'Farsaság'ot csinálják, elpusztítsa a sárta; az egy hamis principiumból hamisan vont következtetést. Mert abból, hogy a 'Farsaság'nak semmivé kellene téttetni, nem következtetnek, hogy az embereknek is, a kik az formálják, semmivé kellene téttetni. A 'Farsaság' az embereknek egyetülülése: *l'unione* / *terzi*, és nem az emberek; a 'Dolgok' elvesztet, és az ember megmaradhat. Azon jusból, hogy az hódolatotokhoz ölnék, a Politicusok azon juss következtetnek, hogy

a hódolat

a' Szolgálatra konvencióm lehet; de a kö-
vetkezések s mint olyan rosszul járul,
mint a principium.

Ez az akkor vagyis a Szolgálatra
szóttára, mikor a Szolgálat az kö-
dítvány, megtartás az a Szolgálat. Szóttára
az ködítvány a megtartás: a Szolgálat
soha sem tartó az ködítvány; hanem
a megeshetik, hogy az egy Szolgálat csak
légyen, hogy a megtartás elvétel.

Ezen esetben, a' dolgot tekintve ellen-
vám az, hogy ezen Szolgálat örökkévaló
légyen. Szóttára, hogy a Szolgálat Nép
emelkedhetten Szóttára. A' Szolgálat
az ködítványban történet, dolga. Itt a' egy
bizonyos idővel a' megködített Szóttára
nak minden részei, Szóttára, Szóttára, Szóttára,
vetkőretek, a' léleknek egy bizonyos egy
formasága által, a' Szóttára, a' Szóttára
Szóttára meg kell Szóttára. Mers az ködít-
tátónak jattai csak azon járulnak, hogy
ezen dolgok minerezek meg, a' hogy a' kö-
dítvány között olyan idegenkedés fog
fenn, hogy egyik a' másikban bizalmat
nem helyesítheti.

O'porin,

29.

E' Herceus az hűdoltat, ki a' Népes Szolgaság alá veti; tartozik mindig esküvő közzé, s' és azon esküvők stámtalan nekifüggy az abból ismés kivégge.

En itt nem mondok keserű ~~szavakat~~ szavakat. A' mi Cleink, kik a' Római Birodalmat meghívították, így munkálkodtak. A' Fővények, melyeket ok a' győzedelmek tüzeiben, melegében, hiszelerében, s' büszkeségében tettek, ok azokat megszelídíteték; az ő fővények kemények voltak, ok azokat vezte nem hajlókku tettek. A' Dargundok, a' Jókutok, s' a' Lombardok mindig az akarsák, hogy a' Rómaiak a' meggyőztetett Népből aljanak; Curichnak, Fondéband nak, s' Chatárisnak fővényei a' Barbarusból, s' a' Rómaiakból szolgátságot csináltak.

Nagy Karoly, hogy a' Szászokat megszelídítte, megfajította őket nemestisabadságotól, s' Vagyonjaiknak tulajdonosává. A' Kegyerlajus őket felszabadította: Semmit semel jobbat az egész Országban alatt nem cselekedett. Az idővel

a' folyó

a Bölgség erküleseiket megrelidirenek
váls; ök horra mindig hiuek lettek.

N. P. S.

Nemelly hasznai az hódított Né-
peknek.

Mintsem az hódítottatás jussából il-
lyen fatalis következtetést vonjanak,
az helyett a Politikusok jobban csle-
kednek volna, ha azon hasznokról kö-
löttak volna, mellyeket ezen juss néha
a meggyőztötött Népek élvezhetek.
Ök ezeket inkább fogják volna ér-
szoni, ha a mi nemzeti jussunk igaz-
sábban követveket volna, is ha az a
világon mindenüvé bevitett volna.

A Státusok, mellyek meghódítottat-
nak, rendszerent minesenek a magok
intéretének orájében. A megveseris
oda becsasztott; a Fővenyeket blégtétel-
be vonni megszünsek; az Igazgató elnye-
móvá lett. Ki kételkedhetik, hogy egy
hasznó

hasonló Státus ne nyerjen és némelly hadi-
 nokot ne vonjon magából az ködöttéből,
 ha a nem kontó pusztított? Egy Igazgató,
 melly azon pontra jutott, hogy az öm. ma-
 gát többé meg nem javíthatja, mit veszt
 arral, hogy újra olvassanak? Egy ködöl-
 tató; ki egy Néphes megyen, hol a gazdag,
 erex ravaság, és mesterekedés által cikke-
 vehetetlenül, végetlen és körökököl ő a
 bitangolóska; hol a st. exoneretlen nyög,
 látván hogy azok, a miket ő vittá-
 tárt, *Fővárosokká* válnak, elnyomattat-
 tában el, és azt hiszi hibárik hogy
 szenved; egy ködöltató; mondom, min-
 dent megfordíthat, és az alattomos Tyrann-
 aimat az első, a mi orvószakot szenved.

Látta az ember, példának okásis, hogy
 a *Kinettar-országok* /: *traitans* /: által
 elnyomattatott Státusok, az *Főváros* ál-
 tal pikereszt kaptak, a kinek sem köte-
 lencsi, sem st. útképei nem válnak, minn-
 a *Főváros* Igjedelmek válnak. Ő vittá-
 tárt azonnal eltűntek, a nélkül hogy ma-
 gad az ködöltatói azokon valamit mondhat válna.

Néha,

Néka az hódoltató Némretnak takaré-
kossága őt azon alapvető helyre tette, hogy
a meggyőztetteknek engedhette a szük-
séget, a mitől azok a törvényes fej-
velmek alatt megfeszítettek vilt.

Egy hódítási az ártalmas előseleket
oltó közheti; és, ha szabad egy állomány,
egy Némretnet egy jobb védelemmel / gémia /
alá vehet.

Et Spanyolok a Mexikóbeli khes
mennyi jóval nem viseltethettek vilt-
na? Ők azoknak egy kelis Vállást ad-
hattak volna; mindenkor az egy dühös
Dabonát / superstition furieuse / vittak.
Ők a rabizgatókat szabadokká tették
völne; minden az helyett a szabad ember-
ekből rabizgatókat csináltak. Ők azokat
az ember áldozatok' visszaélése felől
megvilágosíthatnak volna; hanem az hely-
lyett őket kiirtották. Soha kétszen nem
lenniék, ha mind azon jókat, a' miket
nem miveltek, és mind azon rosszakot,
a' miket tettek, alá akarnám számlálni.

Egy hódoltató áll egy részt azon rosszak-
nak, melyeket okozott, helyre hozni. En az

hódult
=

kövöltatás' jussát leírom; az egy szűke-
ges, törevényes, a' szoren csilén jús, a'
mi mindentkez egy megmérhetetlen
befiretmi való d'v'águt hágy fenn
az emberi természettel lejendő' meg-
kéllésre.

V. P. S. S.

Syrakusának Királya, Jelő.

A legszébb Szegyalmas, a' szől az Hie-
storia szókát, a' mint hiszem, az, a'
melyet a' Kárhágvébeliékkel Jelő alkadr.
Özön v'ols, hogy azon szókát, mely me-
v'ent gyermekeiket felad'orják, töröl-
jék el. Szép dolog! Minekutána ő
három szar azor Kárhágvébeliékos meg-
v'ert, egy olyan felsővel kivánt, a' mely
csupán nékiék v'ols hat'ros, avagy sok-
kal inkább köts'ke lépett az emberi
remézt.

Et Bactriának özeq szyáikos nagy

Luty
J

kutyákkal itették meg. Nagy János
 az nekik megtiltotta; és az egy Fric
 umphus volt, a' mit ő a' Babonásig
 tartott.

V. A. PÉLÉ.

Egy Republicáról, a' melly hódoltsá

A' dolog' természetén ellen vagyok,
 hogy egy szövetséges államban
si' claus une confédération fédérative;
 egy szövetséges Státus a' másiktól hódoltsá
 Dittson, a' mint a' mi időnkben láttuk
 az Holvetaiknál. Az állgyült szövetsé-
 ges Republicákban, hol az állvallás a'
 kicsin Republicák és kicsin Monar-
 chiák között azik, kevesebb árvalmas.

A' dolog' természetén ellen van
 még, hogy egy demokrátiái Republi-
 ca Válaszokat hódoltsáson, mellyek a'
 Demokrátiái spherájában meg nem
 felelhetnek. Különböz, hogy a' meghódol-
 tott

tott Nép a' Ső-katalom' privilegiumai-
val élhesen, amit sein a' Romaiak-
nál vult. Elűrtég az kődissá a' Döl-
gások' Samira Lovittari, a' melly
a' Democrácia'ér állított meg.

Ha egy Democrácia egy Népet mege-
kődött, hogy azon minifőbbágon irat-
kójon, úgy az a' maga Szabadság-
kocskára telti; mivel az a' meghord-
tott Statuba küldendő Fivéségre
egy nagy hatalmat bír.

Minő' veszélyes volna a' Kőr-
shágó, ha Stammibál dómát elfoglalra
vólna? Mit nem csinált volna a' györe-
delem után az ő Városában, ő, a' ki
amgi' revolúciót okozott vala ottan
viadala után.

Stammó' Soka som fogta volna a'
Tanácsot arra vehetni, hogy Stammi-
bálnak segitvég az küldésreften, ha
cupán a' maga irigységes Sőtarra
vólna. Ezen Sónatus, ki is Arisztotelés
szerep oly' büles vult, s' az nyilván
bizonyítja a' Körtársaság' jölalloitát: s' csak

hellyen

96.

helyes okokból határozhatta el magát.
Teljesebb együttgyűnek kellett volna neki
lenni, hogy által ne lássa, hogy egy oman
háromkorai meiszöldnyire lév' kaddoxog,
Eükdéget vesztéket szenved, a' mille
nek ki kell pítoltatni.

Az Hammo' Csimbocaja az alakra,
hogy Hammitab' adattafon a' domaiak
közébe. Akkor nem tudnak jelmia' do,
maiakról; tehát Hammitaból jélsek.

Nem hihatték, tudmillik, Hammi
bálnak alomeneletén. De amikép, kí-
telkedhetek azon? Az egész földvím
abozjerd' Karshügübeliek nem tudnak mi
folyó Olakordogban? Eppen az, hogy
jöl tudnak, Hammitab'nak nem adak,
sak segitvéget küldeni.

Hammo' több erőre kap a' Trebianál,
Thrasimennél és Cannae-nál lett
ütözések után: nem hiveslensége,
jébelme öregbedik.

V. H. de's
~~~~~

V. A. P. L. S.

Folytatása ezen Materciának.

Még egy alkalmatlanság van a Démokratizáció alatt tett hódítmányokkal. Azok igazgatása az hatalom alá vetett Statuáknak mindig gyűlöletet. Képrolet kérent monarchiai; de valójában, keményebb a monarchiaiaknál, miköz a tapasztalat azt minden időben, és minden Országokban megmutatta.

Az hódított Népek itten Romói állapotban vannak; ezek sem a Republicaiak, sem a monarchianak hasznáival nem élnek.

Amit a Népi Statuákból mondtam, az Aristokratizációra alkalmazható.

VIII. Kötet

V. K. A. P. L. S. S.

Folytatása azon Materianak.

Ideát, midőn egy Respublica valamely Népet függésben tart, Szükség, hogy az alkalmatlan állapot, melyek a Dolog természetéből származnak, igazak-ezen képviselői, a midőn annak egy jó politikai just, és jó polgári Fővénye-kes ad.

Egy Abszolút Respublica Liget-
béliszet tartott függés alatt; de on-
nak politikai és polgári justa azokra
névvel hibái vult. Enléharikar em-
ber azon Seledikonytéglevélre, /: acse
d'annee /: mely azt tartja, hogy
azokas többi, Capán a Kormányo-
zónak tudósított Lelkiismeretére /: sur
la conscience informée du gouverneur /:
teszi bint etétekre ne isélnek. Latta
az ember gyakran, hogy a Népek privilez-
giumokot kívántak: itt a Dolog midőn

Nony
Z

Homresek' jussán megegyeznek.

A. H. P. E. S. Z.

Egy Monarchiáról, a melly maga
körül ködöltat.

Ha egy Monarchia sokáig folyhat,
míg az a nagyobbított meg nem gyön-
gítette, úgy a féltelmű Ezer, ezerje-
geit addig fog tartani, a mint az a
Romszód Monarchiák által nyomtatik.

Emek hát csak addig kell ködittani,
a meddig az ő Szorgatásuk ter-
vates határaitban marad. és okottig
kivármya, hogy magát megtartásig,
mihelyt ezen határait átkelje.

és ködítettnek ezen nemében
egy kell tagyni a dolgokat, a mint
arokot az ember saliba. Ugyan azon
Fővénykéket, Fővényeket, okot, o-
kot, Privilegiumokat, Semminet sem

kel

kell váltóerri, minő az hadiseregek,
 az a Fő-úr' nevének.

Minőn a' monarchia némely sombó
 Surtományok meghódításával haroi-
 vait kiűléstese, akkor annak csak-
 kel kelidőn kell bánni.

Egy monarchiában, a' mely sokáig
 foglalatostkodott az hódítottat, régi
 Udalmanak Surtományai rehi-
 sereis igen nyomatra léfnek. Orok
 az új az régi viltáélesekot konvert;
 az gyakran, egy zoppant fő-Város, mely
 mindon olgát, az hat megrepede-
 miseres. Már minékutáma ezen Ura-
 dalom költ az embot hódított, ha a'
 meggyőzöneret Népekkel, minő a' nagy
 fobbágyaival, egy báma, akkor a' há-
 tuo el leme vesze; a' mi adót az
 hódított Surtományok a' Fővárosba
 küldeneinek, a' néhiek vha meg rear
 fordulna, a' szék olgáinak pusi-
 tulni, az köventerit sereis gyon-
 gébbek lemeinek; a' Népek a' mi att
 balul gondolkodóká váltának; az
 hadiseregek, a' melyeknek ott ma-
 radni

radni és munkálkodni kell, fenn-
társa bizonytalan leme.

Egy hűdeltető Monarchiának
szükséges alapvetés egy vagyon; egy
utálatos luxus a Fővárosban, a nyomo-
ruság az attól távol fekvő Felsőmár-
nyokban, bőség az ottani legközelebbi kö-
ben. Egy van ezzel a Dolgozó mind a
mi Anéitánkat; a társ a közepes
van, a földes a Kinen, a la surface;
egy Kórák, híreg, a termékekben föld
a kettő közt.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

N. P. S. S.

Egy Monarchiáról, a melyik egy má-
sikat meghívott.

Néha egy Monarchia meghívott egy
másk. Minél kisebb létszámú oron üdvös,
amit jobban tartatik bátyák által;
minél nagyobb létszámú, amint jobban fenn-
tartatik ellátmányok f. pax deo volu-
mes: által.

N. P. S. S.

K. A. P. L. S. Z.

A' meggörötött Népek orkölcseiről.

Ezen hóditásoknál, nem elég a' meggörötött Nemzetnek az ő Fivőmnyeit meghagyni; talám kétfélettebb neki orkölcseis meghagyni, mivel egy Nép mindenkor inkább esmeri, Kereseti, és öltözménye orkölcseis, mint Fivőmnyeit.

A' Francziák, mondják az Historikusok, kilencz vesem ürettettek ki Olygóra szágéből az atzonyok és leányokhoz viseltetett Szemteleniségért. Ez igen sok egy Nemzetre néve, hoggas a' győre dolmeknek kevérségét, és egykor mind a' magabizatlanságát, és még Szemeremeléségét tüze, a' mi kétfélen kivűt annál tosketebb, mivel az a' csupolykodásokat végerlemre sokszorossa.

K. A. P. L. S. Z.

K. M. P. S. Z.

Cyruznak egy Fővérményéről.

Az a Fővérmény, a melyet Cyrus tett, hogy a Lydiabeliek nem más, hanem alattmár és gyaláratos mesterségeket írhettenek, nem látom jó Fővérménynek. Az ember azon vagyon a mi szorongatóbb; lágyas-
daisokra és nem a becsapásokra gondol; a két Népek aggyerülnek, és mind kettyüket alantjából. Ezenkább Szere nem Fővérmények által bárdolatlan-
ságát a györedelmes Népek pártfogolni, mint azok által puhavágat a györesen Népek fenn tartani.

Cumanak Szamusta Aristoc-
damus, az Ifjuságnak bátorságát
alexótlenítették igyekezett. Írás akas-
ta, hogy az Ifjak engednek hajaitot
megnövi, mint a Csányok; hogy
csifpárrok asokot virágokkba, és
vibelnének bokáig nyuló tarka-barka
zakharatokat; hogy a mikor a Fines-

a' stulticia - messorumque meminerit,
 a' Sajeidnek vimnának utamok az
 nyektartót, jó szagú keneteket, és
 legyőzöket; hogy a' feredőben nyugtaz
 nának azok nédikt fűsüt és búkkót.
 Ez a' nevelés tartana egész huzat
 tendős korokig. E' csak egy Szyran
 muskát hoz illik, ki a' maga Söjvást-
 gát veszedelemre teszi életének öltöz
 márt.

K. M. P. S.

Siron-kettődik K. A. P. O. L. Y.

Eron Sajeidalem, a' ki csak hatalmát
 használna, meghatarozta bukkait,
 midőn csálokot vett fel, melyek csak
 kottas háboerü által vitetődhetek
 volna ki; azt az ő Országga nem
 alkotta ki.

Nem egy a' maga omlásában völs
 Sajatának fogott ő felfordításá-
 hoz, hanem egy felállandónak. Az

Ország

Az Orosok Szingy használták az ő
 általa ottanok vitt hadat, mint egy
 Oskolat. Minden megverésért a
 győzedelmhez közelesek; és ve-
 szőven kívül, tanulták belőlük
 magokat védelmezni.

Károly magát Lengyelország
 pusztáiban, hol tölvegett, és a
 melyekben Suecra minőségűvé
 vált, a Világ Királat tartotta; a mi-
 dön fő allensége magát ottan meg-
 erősítette, és megteremtette, a
 Balticum Tengeren magát meg-
 festekelve, Livoniát földébe, a-
 vagy elfoglalta.

Suecra hasonlított egy folyóvíz-
 hez, melynek vize a forrásoknál
 elvészik, a míg folyásában lebo-
 csájk.

Nem Daltava bukkant meg
 Károly: ha itten meg nem bukkott
 volna, másutt bukkott volna meg. A Szezen-
 len törséteket hamar ki lehet jósolni
 mi: azon eteket, melyek a dolgok természet-
 zéséből

szótól folyótt szaimarnak, nem lehet ki-
kerülni.

De sem a Természet, sem a Teremtés
soha ott nem olyan erősek nem voltak, mint
ő maga.

Ő tellyel iggel nem igazította magát a
Sölgerek valódi kenjei után, hanem egy
bizonyos mustra után, a mit felvett volt:
még azt igen rosszul követte. Ő tellyel
iggel nem volt Nagy Éándor, de Nagyán.
Dornak legjobb katonája lett volna.

A Nagy Éándor planura csak azért
sült el, hogy az akor volt. Donost szoren-
csje a ~~Allegorik~~ Porsákak, a mint Pö-
zögorságra beütöttek, Agadilauznak
kövittai ai, a a tiz erseknek visszávo-
nulásá, Pözögorságnak felsőbb sítés igazán
beléramították az ök kavadorásoknak
mődjába, a fegyvereknek nemébe; a jól
tádatott, hogy a Porsák igen nagyak
váltak magoknak megjovítására.

Ök többé Pözögorságot szaka Dorások
által nem gyengíthették: az akkor egy Éó alatt
volt aggyáitva, a melynek semmi jobb erke-
re nem lehetett szölgatáigát elátté a rejteni,

mint az ellenségeinek örökös semmivé
tételével, és Ásiának meghódításával
megvakítottani.

És a világon legszorgalmasabb Nom.
ust által műveltetett Birodalom, és a
melly a földművelés a dalgio principium
márai fogva érte, termékeny és minden
dolgokkal bővelkedő, egy ellenségnek
minden lehető könnyűséget szolgáltatott
az ottan való megmaradásra.

És az a vereséskor által mindig trijában
aláírtott Királyoknak levelezéséből meg-
írhatni, hogy ők a magok bukkását
siettetnék, mindig csatákat adván;
és hogy az hírelkedés soha sem fogná
engedni, hogy ők a magok nagyságán
kétkedhesnének.

És a Minum nem csak büles véls,
de bölcsen is viseten ki. Sándor az ö-
tetteinek szabtságában, indulásainak
tűrőben talajdon, az okosságok, ha va-
bad aron kitértellett álnem, egy vak he-
vével /: une saine de raison / birt, mely

öt
≡

öt verette, és a mit azok, kik az ő hi-
stóriájából egy Rómánus akarsak emi-
nélni, a kiknek agyveléje az övénél kom-
lotabb volt, dehünk nem rajokottak
al. Itöljünk örölegést kedvünkre.

K. V. P. E. S. Z.

N. A. S. S. I. N. D. O. R.

Nem utasított al a magig stacidomiat
a Rómákid barbarus Népek ellen bátor-
ságha nem helyesette, és főzőg orszá-
got tökéleken el nem nyomta: ö eren
elnyomást csak a maga felett crel-
jának kivitelére hadnábra: ö sekeres
lemé tette a Lacedaemonbeliek irigysé-
gét: ö megtámadta a tengeri Fartvoma-
nyokat: ö ledvart: Sergével / armée de
terre: / a tenger parjait követte, hogy
visi Sergétül / flotte: / olváha ne léghon:
ö a legderékabban hadnábra janyisrékés

a Rómán

a' Szám allenn: neki az élelemben fogvats
 koráda sellyességgel nem való; is ha igaz az,
 hogy a györedelm neki minden adatt,
 úgy ő is megtett minden, hogy györedel-
 met szeresse.

Igyekeresének keresésében, az az, egy
 időben, midőn öt egy kis csapás: un ceteri:
 földre vezethette volna, keveset dolgoz ha-
 gyott a törvényekre: midőn a lexone és
 a kimeneseteknek: des ünemens: jelibe-
 tette, néha a vakmerőséghez fogott. Mi-
 kor elmaradta látta a Szibakurk is Illy-
 kusok ellen ment, ahol egy hadas láz-
 tank, midlyen Caesar aratán Galliaiban
 folytatott. Midőn Prögorra gba megtért,
 mintha nem akarna, megvésti is lexone-
 ja Thébaes: Várastokot megtárolva,
 várja, hogy a Thébaeiek be'kességet
 csinálnának, ők magok siettettek rom-
 lástokot. Midőn a Dlog oda jön, hogy
 a Persák' tengeri orvja azt komultafon,
 inkább Parmenio az a ki mérés; in-
 kább Landro az a ki böles. Igyekerte
 volt a Persákat a tenger' parsjaitól

elváj

elválasztani, és őket arra venni, hogy
 tengerei katalmokkal, mellyel őt feljűt-
 mulsák, őket magok felhagyának.
 Tízus principiumból a Dariuszhoz
 írtott, kik annak keretkedése és
 tengere nélkül nem lehetek. Tándor
 azt leírta. Ő Egyiptomot elfoga-
 lalta, mellyet Dariusz a katonasággal
 megüressen velle, a midőn már földön
 számlálhatatlan ~~szereget~~ ~~szereget~~
 seregeket gyűjt.

Az Heracles on alsabvala Tándor
 a görög Coloniak urává tevő; az Isfu-
 si csata néki Tízus és Egyiptomot
 kereké; az ütköret Abelánál az egész
 földet övévé tevő.

Az Isusnál esett csata után Dá-
rius futni kezd, és csak arral fogla-
 lataskodik, hogy hódolmányait meg-
 oxösszesse és elrendelje; az Abelái
 ütköret után meg Satkaiba esik,
 hogy Dixodal mában néki semmi menes-
 sék helyet nem hágy. Dariusz csak

areus

St.

aróis lépik Várossaiba is Tartományaiba
ba bé, hogy arakból kimenjen: a San-
Doc' utai ally' sehatték, hogy egy tőlük,
a Világ' bizodalma inkább a Szalabár'
jutalma, mikép' Gyögyösköz' játékaiz
ban, mint gyövedelem' jutalma.

Igy teve' hódította'it: lássuk mi-
kép' tassa meg.

Ö elleme segerse magát aroknok,
a kik aró akarrák, hogy a Gyögyökkel
mint Urakkal, is a Dorsákkal mint rab-
szolgákkal bánjon: o csapán aróit gon-
dolkodott, hogy a két Némreséket egyes
sírse, is külömbfégeis ar hódította Nép-
nek is a meggyőztetett Népnek ve posse-
el: hódítása után mind aron elősele-
teket, melyek neki arra szolgálat
vólna, hogy hódison, abban hagyta:
a Dorsáknak erkülessis felütbörse,
nehogy a Dorsákat megsemmosittaná,
midőn velek a Gyögyök' erkülessis
felvésetné: er ar a minéljogva a nyi-
tiszselemlol videlseten a Dorsius' fele-
ségéher is annyához, is annyi tere-

toz

torokdás mutatott. Minő ködolatái
 az, a' ki azon Népek által, kiket ő
 függés alá vesett, megszivatottak? Minő
 Huszpátoz az, kinek halálán, az a'
 Familia, melyet ő a' Stronuskál le-
 tassított, könyvet hullat? Er egy
 vonása azon életnek, a' millýemmel,
 azbtörténiák szerint, semmi más
 ködolatái nem dicsekedhenik.

Semmi sem örökött egy ködítmányt
 inkább meg, min azon egyesülési, melyet
 a' két Népek hárságok által csinálnak.
 Sándor felelőket vett azon
 Nemzetből, a' melyet meggyörött: ő
 az kívánta udvari embereitől, hogy ve-
 gyenek azok is; a' több Mácédóniaiak
 azon példát követték. A' Francusok
 az Burgundusok megengedték azon há-
 rágásokat: a' Wisigothusok megtel-
 tettek azokot Spanyolországban, az
 azután megengedték: a' Longobardusok
 nem csak megengedték, de még keves-
 sek erekrék. Mikor a' dómiaiak Mácédóniaiak

Dómiaiak

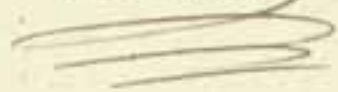
Domiat megakaszták gyengítettén,
 ők itt arra gondolták, hogy házatagok
 által ne lehetten egyesülés csinálni
 a' Provinciák népei között.

Sándor, ki a Népeket egyesíteni
 igyekezett, azon gondolkodott, hogy egy
 nagy Pámi görög Coloniát csinál-
 jon Perziában: egy sereg Városokat
 építtetett, és ezen új Dicsődalom min-
 den részét oly jól átszervezte,
 hogy az ő halála után, a' legidőnyat-
 sabb világi hadakozás irkavarai-
 ban, mindezt a' Görögök magu-
 kot, egy Bölvan, tulajdon semmi be-
 tétel, Perzsiának még aggyaslen
 egy Provinciaja sem jött létreadásba.

Hogy Görögországot is hátré Domiat
 meg ne üldöztette, egy 'Sivi' Coloniát
 küldött alexandriába: semmit sem
 csinált abból, minemü orkületai
 lennének ezen Népeknek csak hogy
 horra hívek maradnának.

Ő nem csak megtaggaa a' meggyőie-

tette Népeknek sokáig; de sós mege-
 hagyása nekik még mindig Fővérmeyei,
 kebel is, és gyakran Kinség a Királyokat,
 és Helyt aratókat, a kiket találs. Ő a Ma-
 cedóniak a Hationak fejévé, és
 az Oktagrak hazafiasas Igargatás
 fejévé tette; inkább szorotte né melly
 hűségelenségek kárát vallam; a
 néha vele megtörtént; /, mint egy kövön-
 séges lássa lássat bajlódni. Ötírtel-
 te a régi traditiókat, és a dicősség-
 nek monumentumais, avagy a Népek-
 nek híjják valóságát / la vanite: / a
 Perzsi Királyok a Svögöknek, Babi-
 lonbelieknek, és az Egyiptom belieknek
 Templomais lefontolták; ő arókat fel-
 írtette: keves Némerek addak neki
 alaja magok, a mellyeknek áltárain
 ő a dorabokot a telt volna: ugy tette,
 ő csak arósz hódolatt, hogy mindenik
 Némretnek különös önmaé hája, és Min.
 Denik Várasnak első Dölgarja legyen.
 A dómariak minden hódolatt, hogy
 minden aróttanak; ő minden meg-
 akart hódittani, hogy minden mege-

tartson

tartson: és minden Országokban, huz
 általutazott, az ő első ideái, első kine-
 zési arra intést tettek, hogy valamikor
 keressen, a mi által araknak boldog-
 sága és hatalmas nevedhesen. Ő
 erre első alköröket talált az ő
 gemjeinek nagyságában; a második
 rendbeliket találta a maga taka-
 rékosságában, és különös gazdagsá-
 ban; az harmad rendbeliket az ő
 véghesetlen nagy paróvlásáiban a
 nagy dultatva, és ő kerebé vül-
 sárva a magának költésére; megz-
 nyilt a kör költésére. Itarát kellett
 elrendelni? tehát ő egy orkédomi vül-
 katonák adóságais kellett kifiretmi,
 hódítma myaibit kellett répa admi
 a dívögöknek, Szencsjeis kellett
 alkörölemi minden embernek az ő
 hódítorgében? akkor ő Nagy Lándra
 vül.

Két gonoszt tett; Persérvliss
 felégette, és Clitust meggilkolta.

Erany

Ezen eseményekre bánatjával hívték
 tette: úgy hogy az ember néki ezen
 bűnös eseményekre: action criminal
de / alfelelősi, hogy az ő Vérsus az anti
 tiszteletéről megemlékezzon; úgy hogy
 azok minő szorongások, minő
 dolgok, melyek tulajdoni valának,
 árattatónak; úgy hogy a' maradvék
 az ő hírselen hazájának is gyenge-
 ségeinek szinte mindég általában
 találja az ő lelkeinek legyűlöletét; úgy
 hogy őt inkább sajnálni kellett,
 az meg gyűlölni nem lehetett.

Caesárral hasonlítom átve őt:
 Mikor Caesar Asiának királyait
 akarta követni, a' Rómaitól ~~kezesen~~
 felülhitette egy csupa megváltó dologon;
 mikor Nagy Sándor akarta Asiá-
 nak királyait követni, ő egy ollyan
 mit csinált, a' mi befolyt az ő hi-
 ségének intéréibe.

K. V. Kis

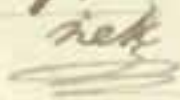

K. V. Rész.

Új eskörök az hódítai megtartásaira.

Mikor egy Monarcha egy nagy Sta-
tus hódítat, akkor egy dolog az e-
köz vagyon, a mely a Despotizmushal
metszékére, és az hódításnyoknak
megtartására egyaránt alkalmas;
a Sínai hódítatok csak hasznát
vették.

Hogy a meggyőzetett Nép elcsüg-
gedésbe ne süllyedjen, és a győzedel-
mes fel ne fuvalkodhasson; hogy meg-
akadályoztasson, nehogy az Igazgatók
katonáivá váljan, és minden a Kis Népek
kötelezetek mellett megtartottak,
a Fatai Familia, melyek most Sínában
országol, az rendelse, hogy a katonai
Csapatoknak minden részei felől,
Sínaiakból, és felől Fataiokból legyenek

nek

nek, a végre, hogy a két Nemresek köz-
 zott lévő irigységét arokat közelettség-
 ben tartva. A Törvénysek is félig
 Sinaiak, félig Tatárok. A több jó
 fogamatokból. 1°. A két Nemresek
 egymást rabolán tartják; 2°. Ezek mind
 ketten megörzik a Katonai és polgári
 hatalmat, és egyik a másik által nem
 tétetik semmi; 3°. Az hódított Nem-
 zet kiterjedhet minden felé, a maga
 gyengítése és pusztítása nélkül; alkak-
 mas lehet a polgári és katonai hadak-
 nak alárendelt. Oly okos intézés,
 hogy az egy hadonlónak hibáiról, mely
 sinse mind arokat, kik a földet meg-
 hódították, elcsesznek.

W. A. P. L. S. Z.

Egy despótiai státusról, mely hód-
 sít.

Mikor az hódítás roppant nagy,
 az akkor

az akkor Despotátusát sejtő fel. Aho-
 korra a Tartományokban dekre-
 kadsereg nem degen dő. A Szjedelem kö-
 zül mindig egy külvárosi hűségű Csá-
 pat kívántatik, mely mindenkor
 kétszen áll, hogy a Birodalomnak azon
 részét, melyek titovárhatna, meglepjen.
 Ezen katonaságnak a többiekhez zab-
 lán kell tartani, és mind arckut, a
 kiknél a Birodalomban vala mely ter-
 kinttet kellett hagyni, veskettetni.
 A Sziai Császár körül egy jó sereg
 Satar a Szaksegre mindig kétszen áll.
 A Szögöknél, a Füzököknél, Szarvnia-
 ban, egy Csapat a Szjedelem Szöljén
 vagyon, attól, a melyik a Tartományok-
 nak külsőre tartatik, függéslenül.
 Ezen különül hatalmak és ereleiben
 tartják a Szönsegekben.

XVII. Fejelet

N. N. P. S. S.

Eron Matériának folytatása.

Megmondottuk, hogy a Státusoknak,
 melyeket a despoticus monarcha
 hívottat, feudálisoknak kell lenni.
 Az aristocraticusok kifáradnak azon áll-
 volasoknak generációjától az áll-
 dicésesekből, kik a Koronát azon Sa-
 jedelmeknek, kiket ok meggyőztek, viz-
 száadták. A Rómáiak hát igen reme-
 keltek / généreux / voltak, a kik min-
 donkét Királyokat tettek, arcos-hogy
 a Szolgáig, ott kücsivel bírjanak.
 Egy hasonló Tetemény egy Szükség
 lett. Ha az Hívottat az hívórn
 Státust tartja, sem a Kormányozók,
 a kiket külső, a Jobbágyokat, sem tá-
 lajdón maga, a Kormányozók, eaból
 tartani nem súják a súja. Kénselen
 lészen régi örökség / patrimoine /

a Csász.

a' Papanovkóv /: de trouper / megfede-
 tami, hogy magának az új akos alkö-
 telerre. A kőc Státusoknak minden
 nyomorúságai dírástokké léprek; egy-
 gyiknek polgári háborúja, a másik pol-
 gári háborúja litten. Hogyha, ellen-
 ben, az Érdítto a Thronus a törvényes
 fejedelemnek adja, nekik egy szükséges
örökörege /: un allie / litten, a ki
 a maga tulajdon tehetségével az övéis
 nevelni tudja. Lattuk Közelebb is,
 hogy Andak Wáder a Magul kinn
 c'is feldulta és Minde ant
 neki hagyta

Hírta, és a Holovari Capitonak adta, Holov-
varon, Junius 20 kán, 1834 ben, a Érdittó ja

